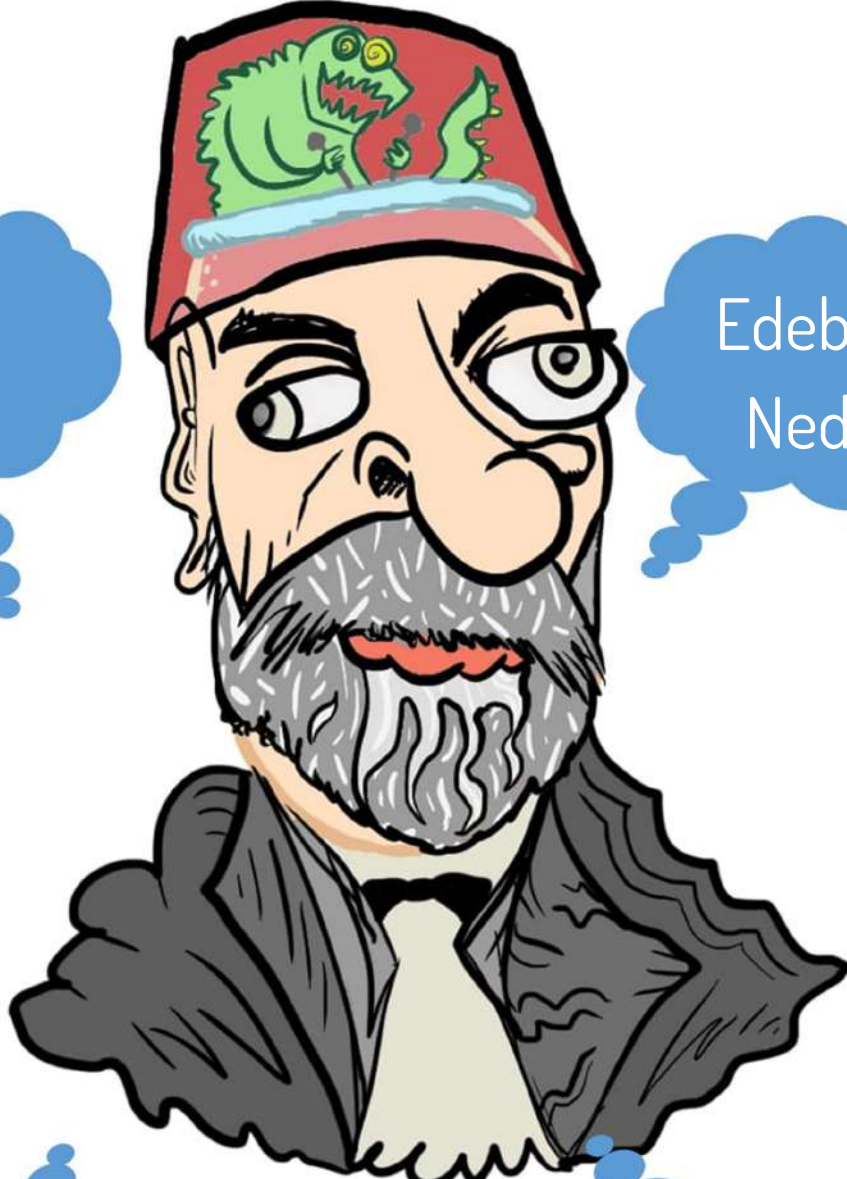

LAVANTA

ZIYA PAŞA

Destan
Nedir?

Edebiyat
Nedir?

Şinto
Destanı

Edebiyatın
Gelişmesi

Genel Koordinatör

Nazlıcan KILIÇ

Yazı İşleri Müdürü

Ebrar DEMİRLİ

Editör

Zülal SANCAK

Tasarım

Doğukan AĞCA

Kapak Tasarım

Kutay COŞKUN

İletişim:

tel: 05422253475

instagram

@lavantadergi

Bu Fanzin

DERGİCİLİK®
OKULU

Eğitimi Kapsamında
Hazırlanmıştır.

   @dergicilikokulu | dergicilikokulu.com

Editörümüzden...

Mis kokulu dergimiz "Lavanta" ile karşınızdayız. Peki, Lavanta ne dergisi? Lavanta, her yerde gördüğünüz ve artık görmekten sıkıldığınız edebiyat dergilerinden. O zaman, Lavanta'yı bunlardan ayıran fark ne? Biz Lavanta'yı yazmaya karar verdiğimizde edebiyatı en başından ve en temellerinden anlatan bir dergi olmasını istedik. Amacımız dergimizin her sayısında size daha yeni bilgiler vermek, sizi edebiyatın lavanta kokulu yollarında bir gezintiye çıkarmaktı. Amacımız asla bir derse dönüşmek ve sizi sıkılmak değildi, o yüzden aralara renk ve resimler katmayı da unutmadık. Bu lavanta kokularının sizi baymasından çok rahatlatmasını istedik. Bu amaçla dergimizi yazmaya koyulduk. İstedğimiz edebiyat dergilerine bir yenilik getirmek ve edebiyatı arka planda kalan bir ders yerine bir sanat olarak göstermekti.

Dergimizin bu ilk sayısında en baştan başlayacak, edebiyatın ne olduğuna değineceğiz. Daha sonra edebiyatın nasıl oluştuğunu ve geliştiğini göreceğiz. İlk edebi eserlerden olan destanlarda bir yolculuğa çıkacağız.

ZÜLAL SANCAK

İçindekiler

- EDEBİYAT NEDİR 3
- EDEBİYATIMIZIN KISA
TARİHİ.....4
- DESTAN NEDİR?.....5
- GÖKTÜRK YAZITLARINDAN
TÜRK MİLLETİ.....7
- ŞİNASİ SİZE BİR ŞEY SORMAK
İSTİYOR.....9
- DAĞLAR ŞİİRİ.....10

Edebiyat Nedir?

Zülal Sancak

---

insanın hayal gücünün sınırı yoktur. Ne kadar zorlanırsa zorlansın insan her zaman hayal eden bir varlıktır. Hayal gücü öyle yüce bir güçtür ki tarih boyunca ne kadar köreltmeye çalışılsa da hep bi şekilde kazanmıştır. Edebiyatın sözlük tanımı olarak kişinin duygu ve düşüncelerini, kendine özgü bir dil kullanarak, estetik kurallar çerçevesinde, yazılı veya sözlü olarak dile getirmesi olduğunu görürüz. Ama edebiyatın sadece bir tanım ile anlatılmayacağını düşünüyorum. Çünkü edebiyat insanın hayal gücüdür bu yüzden insanın hayal gücünün sınırları yoktur ki edebiyatın da sadece bir tanımı olsun. Stendhal'a göre edebiyat "Bir roman boyunca gezdirilen ayna." iken M. Parkhomenko ve A. Myasnikov bu tanımın tam karşısında durup edebiyatın ,sanatın, ayna gibi her şeyi olduğu gibi aktarmak yerine beyin süzgecinden geçerek olayları çözümlenip yeniden biçimlendirmektir. Boris Suchkov'a göre ise edebiyat, bu iki fikrin sentezidir. Bu iki fikrin ayrıklığını tarihteki edebiyat akımlarında da görürüz klasizme göre edebiyat, duygudan noksan kuralcı iken romantizme göre hayalperest ve kural tanımazdır buna karşın çıkan akım olarak biline reelizm için de edebiyat gerçekçidir. Parnasizm ise romantik şiirin kuralsızlığına karşı olup doğal güzelliğe ve dış görünüşe önem verir ya da divan edebiyatı zamanında yazılan eserler devlet büyükleri için yazılırken tanzimat döneminde kamuoyu oluşturup yanlış giden düzeni eleştirmek amacıyla yazılmıştır. Görüldüğü üzere edebiyatın tek bir tanımı yoktur. Bu durum insanlar hayal ettikçe devam edecektir.

Edebiyatımızın Kısa Tarihi

Nazlıcan KILIÇ

Tarihte yaşanan olaylar günümüz edebiyatında büyük etkilere sahiptir.

Örneğin, Fatih

Sultan Mehmet'in 1453 yılında İstanbul'u fethetmesiyle Avrupa'nın hem ekonomik hem de kültürel açıdan kendine gelip kalkınmaya başlaması. Bunun modern batı edebiyatının gelişmesinde önyak olduğunu söyleyebiliriz.

Yazının

bulunmasından önce şiir, destan gibi akılda kalıcı eserler kullanılmıştır. M.Ö.

3200 yılında Sümerlilerin yazıyı bulmasıyla sözlü edebiyatın etkisinin

azaldığını yerine gelecek nesle aktarımlar yapmak için daha etkili olan yazılı edebiyatın geldiğini görürüz. Türklerle tarih

sahnesinde ilk olarak Orta

Asya'da karşılaşırız ve o zamanki yaşantılarından dolayı birçok törene sahip olduklarını görürüz. Türkler bu törenlerde

beyliklerin ileri gelenleri ile saz eşliğinde şiirler okumuştur. Şiirlerde

Türklerin kahramanlıkları, avcılık, ölüm gibi konular ele alınmıştır.

Şiir ağızdan

ağıza aktarılabilirdi için o zamanki yaşantının nasıl sürdürüldüğünü öğreniriz.

Yazı bulunduktan sonra Türklerin ilk alfabesi olarak bilinen Göktürk

alfabesiyle yazılan Orhun Yazıtları ilk yazılı metinler olarak karşımıza çıkar.

Bu yazıtlarda bir Türk devleti olan Göktürklerin

liderleri, devletin nasıl yönetildiği, liderlerin gelecek nesle verdiği

öğütleri içerir.

Türklerin İslam dinine geçmesiyle Divan Edebiyatı başlar. Bu edebiyat yeni bir dil ve din

içerdiği için iç ve dış özellikler bakımından Göktürk Dönemi Edebiyatı'ndan çok

daha farklıdır. Dili Farsça, Arapça ve Türkçedir. Yazarlar eserlerini o zamanki

sosyal ve siyasi yapıdan dolayı devletçi bir yaklaşımla yazmıştır. Ardından batının

gelişmesi ve Osmanlı'nın duraklama dönemine girmesiyle Türk Edebiyatı Batılılaşmaya

başlamıştır. Bunu ilk kez Tanzimat döneminde görürüz. Tanzimat döneminde

yazarların edebiyata bakış açısı tamamen değişmiştir diyebiliriz. Halkı eğitmek

amacıyla eserler ortaya çıkartmış, ardından noktalama işaretleri kullanılmışlardır.

Ardından

cumhuriyetin ilanı ve Latin alfabesine geçişten sonra Modern Türk Edebiyatına

geçiş yapılmıştır. İlk dönemlerde özgürlüğünü savaşla kazanmış bir millet olması

eserlerine de yansımıştır. İlerleyen zamanlarda toplumsal sorunlar ele alınmaya

başlanmıştır.

Bu kadar

köklü bir edebiyat geçmişimiz varken yazarlarımızdan biri büyük bir ödül

almasaydı tabii ki olmazdı. Zamanımızın en büyük edebiyatçılarından olan Orhan

Pamuk 2006 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü alarak adından çokça söz ettirdi.

Son olarak edebiyatımıza katkı sağlayana bütün yazarlara teşekkürler ve değeri

bilinmemiş bütün insanlara selam ola...

Destan Nedir?

Ebrar Demirli

Destan (داستان), milletlerin hayatında büyük yankılar uyandırmış tarihî, toplumsal veya doğal olayların anlatıldığı, hayal unsurlarıyla süslenmiş uzun manzum eserlerdir.

Destanlar ikiye ayrılır: doğal ve yapay destanlar. Doğal destanlar yazarı bilinmeyen eski zamanlarda yaşanmıştır.

Yapay destanlar ise yazarı belli olan ve olağanüstü olaylara yer verilmeyen destanlardır. Destanlar 3 bölümden oluşur. Oluş(çekirdek) dönemi, olayın yaşanması, yayılma dönemi, olayın ağızdan ağıza anlatılması; toplama (deneme) dönemi olayın yazıldığı ya da toplandığı dönemdir. Destanlar birçok bilime de katkı da bulunmuştur. Bu sayımızda sizlere Şinto ve Göç destanını örnek göstereceğiz

Göç Destanı

Uygurların Doğu Türkistan'a göçleri anlatılır. Çinlilerle yapılan savaflara son vermek için Uygur kağanı bir Çin prensesi ile evlenmeye karar verir. Çinliler, bu evliliğe karşılık olarak Kutlu Dağ adını taşıyan kutsal kayayı ister. Uygur ülkesine bereket ve mutluluk veren Kutlu Dağ'ın Çinliler tarafından parça parça sökülüp taşınmasıyla bozulan uğur (tılsım) sonucu ülkede görülmemiş bir kıtlık başlar. Yaşam çekilmez hâle gelir. Kuşlar, hayvanlar bu kayanın gidişine ağlar. Bu sırada kağan da ölür. Bunun üzerine Uygurlar, güneybatıya doğru göç ederler. Zorlu göçün sonunda Türkler, Beş Baliğ denilen yere gelip orada yeniden kendilerine yurt kurarlar.

Şinto Destanı

Japonya'nın en önemli eserlerinden bir tanesidir.

Tanrının yolu anlamına

gelmektedir, 2.Dünya savaşında Şintoizm

varlığını yitirse de hala birçok Japon

tarafından saygı duyulan bir düşünce tarzıdır.

İlkeleri; iyilik temizlenmek,

kötülük ise kirlenmektedir, bir karıncanın duası

bile göklere ulaşır. Destanın

içeriğinden biraz bahsedecek olursak; Nippon

güneşin doğuşu demektir ve güneşin

diğer bir adı Nihon'dur. Bu yüzden Japonlar

kendilerine nihon der ve

bayraklarındaki kırmızı daire ise güneşin

doğuşuna işaret eder. Şinto iki

kelimededen oluşur Şin(しない) ve To(血) Şin tanrı

ve ruhlar To ise "Yol" anlamına gelir. Omairi

denilen el havuzları vardır ve

kendilerine özgü bizim bildiğimiz "Abdest" alma

şekilleri vardır. Omairi'nin

başına toplanır ve maşrapalar ile önce sağ daha

sonra sol ellerini yıkanır daha

sonra sol ele alınıp ağza su alınır sessizce

çalkalanır, daha sonra ise maşrapa

dik tutulur ki eldeki ve maşrapadaki kirli su

aksın. Ve maşrapa az su harcanarak

(israfın kötü şans olduğu inanılır) yıkanır. Güneş

tanrıçalarının ismi

Amaterasū olmakla birlikte Şintoizm,

Milliyetçilik ruhunu ve ilkesini taşıyan

sayılı dinlerden biri olmakla beraber 14.yüzyıla

kadar Japonya'nın resmi dini

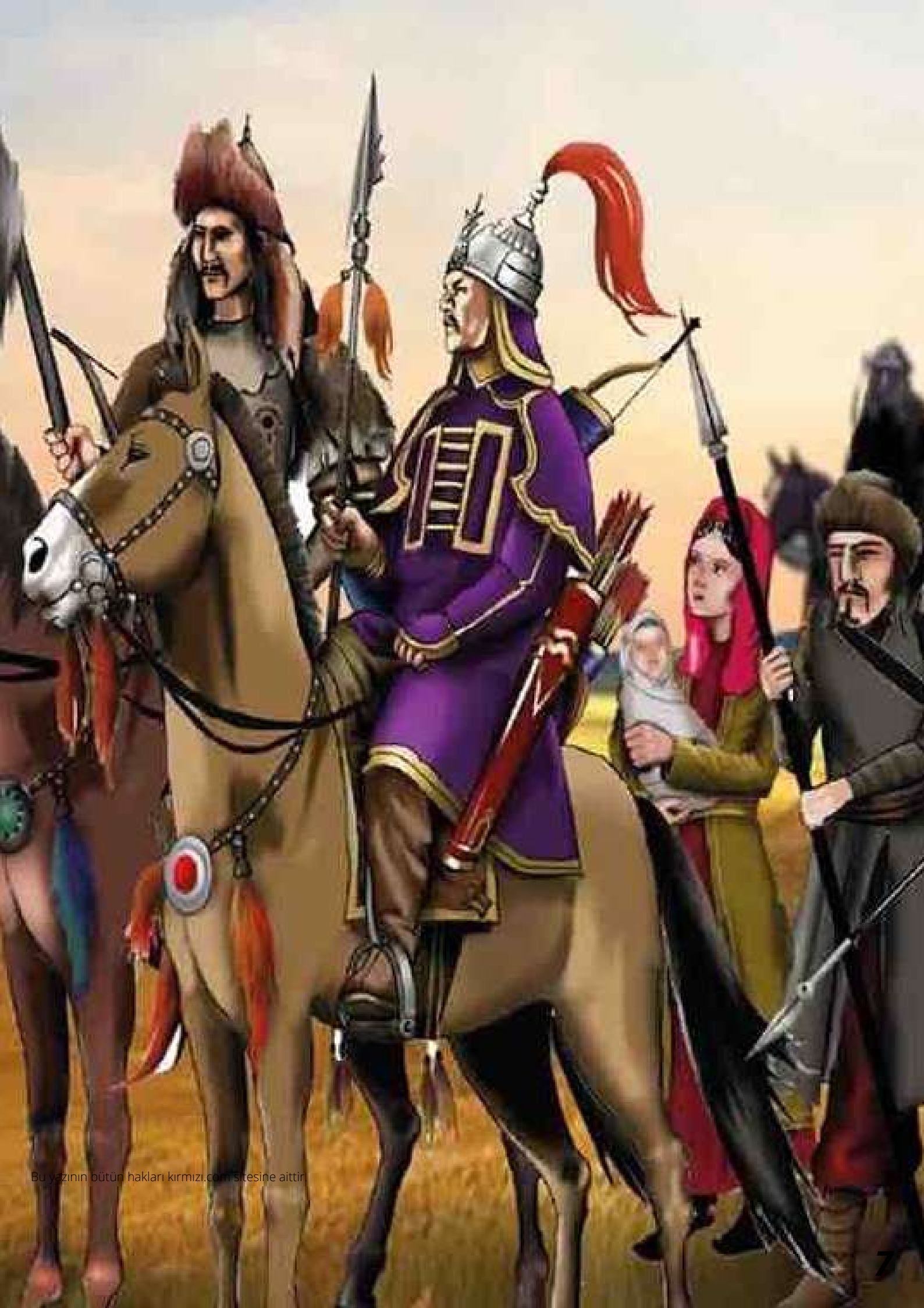
olmuştur. Japonya'nın samuray bir tanrının

kılıcından damlayan kanlarla

oluştugu ve bu yüzden bu kadar fazla ve küçük

ve detaylı adacıklar oluştuğuna

inanılır.

Merhaba ben İbrahim
Şinasi. Beni ilklerin adamı
olarak da bilirsiniz.
Aşağıya Türk edebiyatına
kattığım 6 yeniliği
yazabilir misiniz?

ŞİNASI

DAĞLAR

Başım dağ saçlarım kardır,
Deli rüzgarlarım vardır,
Ovalar bana çok dardır,
Benim meskenim dağlardır.
Şehirler bana bir tuzak,
İnsan sohbetleri yasak,
Uzak olun benden, uzak,
Benim meskenim dağlardır.
Kalbime benzer taşları,
Heybetli öter kuşları,
Göğe yakındır başları;
Benim meskenim dağlardır.
Yarimi ellere verin;
Sevdamı yellere verin;
Elleri bana gönderin:
Benim meskenim dağlardır.
Bir gün kadrim bilinirse,
İsmim ağza alınırsa,
Yerim soran bulunursa:
Benim meskenim dağlardır.

SABAHATTİN ALİ

KİŞİYE HER İŞİ ALA GÖRÜNÜR;
KUZGUNA YAVRUSU ANKA GÖRÜNÜR